

LR: dom 2000-02-09, mål nr Ö 16457-97
KamR: dom 2001-04-23, mål nr 1764-2000

D 36/97

Kommerskollegium (KK) har i samband med handläggningen av en ansökan om godkännande som revisor uppmärksammat vissa förhållanden rörande auktoriserade revisorn A-sons engagemang i ett fastighetsbolag. Ärendet har överförs till Revisorsnämnden (RN) som den 1 juli 1995 övertagit KK:s ansvar för revisorsfrågor. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1995:528) om revisorer (revisorslagen) skall ärendet, såvitt gäller bedömningen i sak, prövas enligt äldre bestämmelser d.v.s. enligt förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer (revisorsförordningen). De disciplinära påföljder som enligt 23 § nämnda förordning kan komma ifråga är varning eller upphävande av auktorisationen.

Av handlingarna i ärendet framgår i huvudsak följande. A-son är sedan 1993 styrelseledamot och ägare till 50 % av aktierna i ett bolag (Y) som äger och förvaltar en fastighet. Y hyr sedan 1994 ut lokaler i sin fastighet till bl.a. ett tryckeriföretag i vilket A-son är vald revisor. Z-bolaget hyr ca 12 % av lokalytan. A-son har anfört att hyresavtalet med tryckeriföretaget inte rubbar hans oberoende som revisor.

RN gör följande bedömning.

Enligt 6 § revisorsförordningen skall en revisor avböja ett uppdrag om det föreligger särskild omständighet som kan rubba förtroendet till revisorns opartiskhet eller självständighet vid utförandet av det. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak nuvarande bestämmelse i 14 § revisorslagen. Ett grundläggande krav på en revisor är således att revisorn intar en i förhållande till sina klienter oberoende ställning. För att kunna upprätthålla detta krav är revisorn och bolag i vilket revisorn har ett väsentligt ägarintresse som regel förhindrade att vidta några affärstransaktioner med klient utöver de som med nödvändighet följer av uppdraget. Då ett strikt upprätthållande av denna princip skulle få orimliga konsekvenser måste vissa undantag accepteras. En revisor är t.ex. oförhindrad att genomföra vissa ordinära transaktioner såsom att handla matvaror av ett livsmedelsföretag trots att han är revisor i detta. Av största vikt är att transaktionerna sker till marknadsmässiga villkor och att inga särskilda förmåner erhålls.

I förevarande fall har Y träffat ett löpande avtal om uthyrning av en lokal till en av A-sons revisionsklienter. Hyresavtalet omfattar en inte oväsentlig del av Y:s lokaler. En sådan transaktion utgör inte en sådan ordinär transaktion som en revisor själv eller via bolag är oförhindrad att vidta i förhållande till en revisionsklient. Omständigheterna är i stället sådana att förtroendet till A-sons opartiskhet eller självständighet vid utförandet av revisionsuppdraget i Z-bolaget allvarligt kan ifrågasättas. A-son borde ha insett detta och av sagt sig uppdraget. Genom att underlåta detta har han åsidosatt sina plikter som revisor.

Med stöd av 23 § andra stycket revisorsförordningen meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN:s ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Siv Björs, Margit Knutsson, Jan-Erik Moreau, Eva-Britt Nordhall, Per Thorell, Lars Wenne och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell, avdelningsdirektören Carina Bergman Marcus samt byrådirektören Marie-Louise Aittamaa, föredragande.